

PŘIJATÉ TEXTY

P9_TA(2022)0450

Navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. prosince 2022 k navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027: odolný rozpočet EU připravený na nové výzvy (2022/2046(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 311, 312 a 323 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“),
- s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027¹ (dále jen „nařízení o VFR“), a na společná prohlášení, na nichž se v této souvislosti dohodly Parlament, Rada a Komise², jakož i na související jednostranná prohlášení³,
- s ohledem na rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom⁴,
- s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů⁵ (dále jen „interinstitucionální dohoda“),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie⁶,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU)

¹ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

² Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 1

³ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 252.

⁴ Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1.

⁵ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁶ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012¹(dále jen „finanční nařízení“),

- s ohledem na souhrnný rozpočet Evropské unie na rozpočtový rok 2023, přijatý dne 23. listopadu 2022²,
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. května 2022 o finančních pravidlech pro souhrnný rozpočet Evropské unie (COM(2022)0223),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 22. dubna 2022, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2018/1046, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie (COM(2022)0184),
- s ohledem na interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv ze dne 13. prosince 2017³ a na sdělení Komise ze dne 4. března 2021 o Akčním plánu pro evropský pilíř sociálních práv,
- s ohledem na své usnesení ze dne středa 19. října 2022 týkající se postoje Rady k návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2023⁴,
- s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru a Výboru pro rozpočtovou kontrolu přijatou dne 8. září 2022 a schválenou na dílčím zasedání Parlamentu ve dnech 12.–15. září 2022,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2022 o návrhu přezkumu víceletého finančního rámce za rok 2021⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. června 2022 o postoji Rady k návrhu opravného rozpočtu Evropské unie č. 3/2022 na rozpočtový rok 2022 – financování nákladů na přijetí osob přecházejících z Ukrajiny⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. května 2022 o sociálních a hospodářských důsledcích ruské války na Ukrajině pro EU – posílení akceschopnosti EU⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2021 o přezkumu finančního nařízení s ohledem na vstup víceletého finančního rámce na období 2021–2027 v platnost⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 21. října 2021 týkající se postoje Rady k návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2022⁹,
- s ohledem na svůj postoj ze dne 16. prosince 2020 k návrhu nařízení Rady, kterým se

¹ Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.

² Přijaté texty, P9_TA(2022)0403.

³ Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10.

⁴ Přijaté texty, P9_TA(2022)0366.

⁵ Přijaté texty, P9_TA(2022)0309.

⁶ Přijaté texty, P9_TA(2022)0254.

⁷ Přijaté texty, P9_TA(2022)0219.

⁸ Úř. věst. C 224, 8.6.2022, s. 37.

⁹ Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 179

- stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027¹ ,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. července 2020 o závěrech mimořádného zasedání Evropské rady konaného ve dnech 17.–21. července 2020² ,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 10. října 2019 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 a vlastních zdrojích: čas naplnit očekávání občanů³ ,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. listopadu 2018 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 – postoj Parlamentu ohledně uzavření dohody⁴ ,
 - s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 24. června 2022,
 - s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 31. května 2022,
 - s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 25. března 2022,
 - s ohledem na Versailleské prohlášení přijaté ze dne 11. března 2022 po neformálním zasedání hlav států a předsedů vlád,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. října 2022 nazvané „Pracovní program Komise na rok 2023“ (COM(2022)0548),
 - s ohledem na zprávu Světové banky, ukrajinské vlády a Komise ze srpna 2022 nazvanou „Rychlá analýza škod a potřeb Ukrajiny“,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. května 2022 o pomoci Ukrajině a její obnově (COM(2022)0233),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
 - s ohledem na návrhy Konference o budoucnosti Evropy ze dne 9. května 2022,
 - s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 09/2022 nazvanou „Výdaje v rozpočtu EU na období 2014–2020 související s klimatem – Nejsou tak vysoké, jak jsou vykázány“,
 - s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 22/2021 nazvanou „Udržitelné financování: jsou zapotřebí důslednější opatření EU, aby se finanční prostředky přeměrovaly k udržitelným investicím“,
 - s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 10/2021 nazvanou „Začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do rozpočtu EU: čas změnit slova v činy“,
 - s ohledem na cíle udržitelného rozvoje Organizace spojených národů,

¹ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 240.

² Úř. věst. C 371, 15.9.2021, s. 110.

³ Úř. věst. C 202, 28.5.2021, s. 31.

⁴ Úř. věst. C 363, 28.10.2020, s. 179.

- s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro zahraniční věci, Výboru pro rozvoj, Výboru pro rozpočtovou kontrolu, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro regionální rozvoj, Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, Výboru pro kulturu a vzdělávání a Výboru pro ústavní záležitosti,
 - s ohledem na postoj ve formě pozměňovacích návrhů Výboru pro zaměstnanost a sociální věci,
 - s ohledem na dopisy Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů,
 - s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A9-0281/2022),
- A. vzhledem k tomu, že článek 311 Smlouvy o fungování EU stanoví, že Unie si zajistí prostředky nezbytné pro dosažení svých cílů a pro úspěšné provádění svých politik; vzhledem k tomu, že víceletý finanční rámec (VFR) stanoví rozpočtové priority Unie na sedm let a poskytuje finanční zdroje na její politiky, programy a potřeby; vzhledem k tomu, že VFR je omezen stropem vlastních zdrojů;
- B. vzhledem k tomu, že od přijetí stávajícího víceletého finančního rámce (VFR) v prosinci 2020 se politické, hospodářské a sociální souvislosti změnily k nepoznání, počínaje nebývalým rozsahem a dramatickými důsledky pandemie COVID-19, která ještě neskončila;
- C. vzhledem k tomu, že nevyprovokovaná a neodůvodněná ruská invaze na Ukrajinu vedla k závažné humanitární krizi a na celém světě vyvolala obrovský hospodářský a sociální otřes s nejistou dobou trvání; vzhledem k tomu, že hlavy států a předsedové vlád označili válku za „totální zvrát v evropských dějinách“ a Komise prohlásila, že „nepředvídané potřeby vzniklé v důsledku války v Evropě značně přesahují prostředky dostupné v současném víceletém finančním rámci“, což vyžaduje nové finanční zdroje;
- D. vzhledem k tomu, že Unie a její obyvatelé podporují Ukrajinu od samého začátku války, projevují solidaritu s Ukrajinci v jejich boji za obranu demokracie a proti autoritářství, poskytují útočiště více než osmi milionům Ukrajinců a udělili dočasnou ochranu čtyřem milionům lidí z Ukrajiny; vzhledem k tomu, že členské státy a evropské finanční instituce poskytly Ukrajině pomoc ve výši více než 19 miliard EUR; vzhledem k tomu, že kromě humanitární a vojenské pomoci Unie podporuje Ukrajinu v oblasti zdravotnictví, energetiky a zemědělství a usnadňuje obchod, zejména vytvořením koridorů solidarity s cílem pomoci Ukrajině vyvázet zemědělské zboží; vzhledem k tomu, že pro zajištění základních služeb a zachování základní infrastruktury v zemi bude zapotřebí další pomoc;
- E. vzhledem k tomu, že 21,9 % obyvatel EU je vystaveno riziku chudoby a sociálního vyloučení; vzhledem k tomu, že energetická chudoba se v důsledku ruské invaze na Ukrajinu pravděpodobně ještě zhorší; vzhledem k tomu, že kombinace rostoucích cen energie a prudké inflace má na svědomí krizi životních nákladů, ohrožuje přežití podniků, zejména malých a středních podniků, a způsobuje, že se více lidí propadá do chudoby;

- F. vzhledem k tomu, že lidé oprávněně očekávají, že Unie se svým rozpočtem bude rychle a účinně reagovat na vyvíjející se potřeby a zajistí jim potřebnou podporu, zejména v době krize;
- G. vzhledem k tomu, že rozpočet EU hraje a musí i nadále hrát ústřední úlohu při plnění politických priorit Unie, včetně úspěšné ekologické a digitální transformace pro všechny, vytvoření podmínek pro klimatickou neutralitu do roku 2050, podpory inkluzivního a sociálního oživení, podpory udržitelného a inkluzivního růstu, posílení konkurenceschopnosti, inovací, strategické autonomie a energetické bezpečnosti a nezávislosti, poskytování podpory zranitelným skupinám obyvatelstva a malým a středním podnikům, podpory udržitelného rozvoje, který nikoho neopomíjí a který zajišťuje soudržnost a vzestupnou konvergenci, zajištění silnější evropské zdravotní unie po krizi způsobené onemocněním COVID-19, zabezpečení a prosazování právního státu, hodnot EU, základních práv a genderové rovnosti v Unii i ve třetích zemích, přispívání k lepším příležitostem pro všechny a zajištění silnější Unie pro občany, která je schopna dostát svým celosvětovým povinnostem a řešit krize v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti a jejich dopady;
- H. vzhledem k tomu, že Evropská komise ve svém pracovním programu na rok 2023 stanovila řadu nových politických iniciativ s potenciálně významnými rozpočtovými důsledky, zejména navrhovanou Evropskou vodíkovou banku, balíček úlev pro malé a střední podniky a Fond pro evropskou suverenitu;
- I. vzhledem k tomu, že kombinovaný účinek četných krizí, nízkých stropů VFR a těžkopádných postupů, kterými se řídí přezkum nebo revize VFR, vedl k přijetí celé „plejády“ nástrojů ad hoc mimo rozpočet EU a k většímu využívání vnějších účelově vázaných příjmů, které nepodléhají rozpočtovému procesu, zejména v případě nástroje NextGenerationEU (NGEU); vzhledem k tomu, že pouze rozpočtový proces vyžaduje plné zapojení Parlamentu a zajišťuje, aby mohl vykonávat nad rozpočtem kontrolu; vzhledem k tomu, že obě složky rozpočtového orgánu by měly hrát rovnocennou úlohu, jak je stanoveno ve Smlouvě o fungování EU; vzhledem k tomu, že Parlament by měl hrát v tomto novém rozpočtovém prostředí vždy řádnou úlohu s cílem zajistit demokratickou odpovědnost a transparentnost během zbývajících období stávajícího VFR;
- J. vzhledem k tomu, že interinstitucionální dohoda stanoví zvláštní opatření pro spolupráci a dialog v rozpočtových záležitostech mezi Parlamentem, Radou a Komisí; vzhledem k tomu, že je třeba uskutečnit další kroky ke zlepšení transparentnosti, odpovědnosti a dostupnosti informací o všech výdajích na podporu tvorby politik EU;
- K. vzhledem k tomu, že Komise v souladu se svým jednostranným prohlášením, které je součástí dohody z prosince 2020 o VFR na období 2021–2027, do svého pracovního programu na rok 2023 zahrнула závazek, že provede přezkum VFR ve druhém čtvrtletí roku 2023, který může zahrnovat i revizi;
- L. vzhledem k tomu, že postoj Parlamentu k vlastním zdrojům bude stanoven v nadcházejícím usnesení;

Nové výzvy a otřesy odhalující nedostatky stávajícího VFR

1. vyzývá Komisi, aby navrhla revizi stávajícího VFR, která se zaměří především na řešení

důsledků války proti Ukrajině a poskytne Unii odpovídající flexibilitu, aby mohla reagovat na krize;

2. zdůrazňuje, že evropské instituce se shodují na tom, že v návaznosti na nevyprovokovanou a neodůvodněnou invazi na Ukrajinu by EU měla Ukrajině poskytnout co největší humanitární, sociální, hospodářskou a finanční pomoc a zároveň by měla řešit závažné hospodářské a sociální důsledky krize v rámci Unie a poskytnout nezbytnou podporu všem, kteří byli krizí zasaženi; v této souvislosti poukazuje na společné cíle Unie, kterými jsou plnění Zelené dohody pro Evropu a realizace digitální transformace a evropského pilíře sociálních práv, posílení spolupráce a koordinace v oblasti obrany, zlepšení její strategické autonomie a energetické nezávislosti, snížení energetické chudoby, zajištění globálního potravinového zabezpečení a řešení problémů způsobených vysokou inflací;
3. zdůrazňuje, že silná Unie založená solidaritě a spolupráci, která je schopná čelit stávajícím výzvám a zmírňovat dopad krize životních nákladů na lidi a podniky, vyžaduje celounijní řešení, která zajistí rovné podmínky pro všechny členské státy, pokud jde o jejich schopnost podporovat občany a podniky, čímž se zachová integrita vnitřního trhu a zabrání se jeho roztržičnosti nebo narušení; v této souvislosti zdůrazňuje význam přeshraničních projektů, které jsou zásadní pro budování svrchované, strategické a autonomní Unie;
4. zdůrazňuje, že v krátkodobém horizontu je třeba poskytovat rozsáhlou humanitární pomoc Ukrajině a finanční podporu členským státům, které přijímají osoby prcháající před konfliktem a pomáhají jim se usadit, s cílem řešit dopad války proti Ukrajině; připomíná, že příslušným programům nebyly poskytnuty prostředky, které tato bezprecedentní situace vyžaduje; kromě toho se domnívá, že Unie by měla v dlouhodobém horizontu hrát vedoucí úlohu při rekonstrukci Ukrajiny po skončení války, a to na základě přístupu „obnovy k lepšímu“, a zajišťovat řádnou správu věcí veřejných, dodržování zásad právního státu a řádné finanční řízení; vyzývá Komisi, aby posoudila úlohu, kterou by měl v mezinárodním úsilí o obnovu hrát rozpočet EU;
5. vítá rozhodnutí udělit Ukrajině a Moldavsku status kandidátské země; zdůrazňuje, že toto rozhodnutí zahrnuje dlouhodobý finanční a rozpočtový závazek a koordinovaný politický přístup k podpoře rekonstrukce, oživení a nezbytných reforem specifických pro každou zemi, jako tomu bylo v případě ostatních kandidátských zemí;
6. vyjadřuje politování nad tím, že zásadní nové politické iniciativy předložené od přijetí stávajícího VFR přinesly návrhy buď na přesun finančních prostředků z dohodnutých programů, politik a cílů EU, nebo v jejich rámci na jiný účel; domnívá se, že opakovaná přerozdělení prostředků nejsou schůdným způsobem financování priorit Unie a představují de facto změnu dohodnutého VFR;
7. poukazuje na rozsáhlé využívání zvláštních nástrojů v prvních dvou letech VFR; konstatuje, že nástroj pružnosti byl v roce 2022 uvolněn na výdaje okruhu 6 („Sousedství a svět“), a v roce 2023 má být uvolněn na významné výdaje v rámci tohoto okruhu a v rámci okruhů 2b („Odolnost a hodnoty“) a 5 („Bezpečnost a obrana“);

poukazuje na to, že podle návrhu týkajícího se obrany z července 2022¹ mají být v roce 2024 prostřednictvím zvláštních nástrojů uvolněny další prostředky;

8. zdůrazňuje, že rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech byla v roce 2021 téměř vyčerpána a v roce 2022 byla plně využita poté, co z ní byla poskytnuta humanitární pomoc a podpora členským státům na zvládnání přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem; poukazuje na to, že rozšíření oblasti působnosti Fondu solidarity Evropské unie (EUSF) tak, aby zahrnoval mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví, spolu se zvýšeným rozsahem a četností přírodních katastrof, humanitární krizí na Ukrajině a následným přílivem velkého počtu uprchlíků do EU, vystavilo tento fond mimořádnému tlaku; dále očekává, že značnou finanční podporu, a to i z rezervy na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech, bude třeba poskytnout na řešení dramatických dopadů bezprecedentních přírodních požárů, k nimž došlo v létě 2022 a které následovaly po rozsáhlých povodních a přírodních požárech v létě 2021;
9. připomíná, že VFR se každoročně zvyšuje na základě 2% deflátoru uplatňovaného na ceny roku 2018; zdůrazňuje, že prudce rostoucí ceny energií a extrémní volatilita trhu s energií, které byly způsobeny zejména rozhodnutím Ruska omezit dodávky plynu, jsou zdrojem prudce rostoucí inflace, což má závažné dopady na všechny obyvatele a podniky; je hluboce znepokojen tím, že tak neočekávaně vysoká míra inflace staví VFR pod silný tlak, dále snižuje jeho kupní sílu i jeho operační a administrativní kapacitu v situaci, kdy jeho celková úroveň vyjádřená jako podíl na hrubém národním důchodu EU je již nižší než úrovně předchozích VFR; zdůrazňuje, že to v praxi znamená, že lze financovat méně projektů a akcí Unie, což má negativní vliv na příjemce a na schopnost Unie plnit společné politické cíle;
10. dále připomíná, že navzdory požadavku Parlamentu, aby se na Nástroj Evropské unie na podporu oživení nevztahovaly stropy, jsou náklady na refinancování spláceny v rámci stropů VFR, což vytváří další tlak na VFR a ohrožuje financování již dohodnutých programů, zejména v souvislosti s rostoucími úrokovými sazbami a výpůjčními náklady nástroje NGEU; poukazuje v této souvislosti na nediskreční navýšení prostředků v položce nástroje EURI o 280 milionů EUR v přijatém rozpočtu na rozpočtový rok 2023 ve srovnání s návrhem rozpočtu předloženým Komisí, čímž se ubírá z nástroje jediného rozpětí a snižuje se schopnost rozpočtu reagovat na nově vznikající potřeby;
11. konstatuje, že stále trvá požadavek, aby rozpočet EU sloužil jako záruka pro dodatečnou makrofinanční pomoc, zejména pro země přímo postižené válkou; vítá zásadní podporu Unie poskytovanou prostřednictvím makrofinanční pomoci; zdůrazňuje, že v případě selhání nebo odebrání vnitrostátních záruk rozpočet EU v konečném důsledku ručí za všechny úvěry makrofinanční pomoci, a proto nese významné a ze své podstaty nepředvídatelné podmíněné závazky;
12. zdůrazňuje proto, že stávající VFR narazil již necelé dva roky po svém přijetí na své limity, přičemž tuto situaci ještě zhoršily nepředvídatelné události roku 2022; poukazuje na skutečnost, že VFR, ať již jde o jeho velikost, strukturu nebo pravidla, jednoduše není uzpůsoben k tomu, aby mohl rychle a účinně reagovat na četné krize tohoto

¹ Návrh nařízení ze dne 19. července 2022, kterým se stanoví akt o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (COM(2022)0349).

rozsahu či odpovídajícím způsobem financovat nové společné politické ambice EU a rychlou realizaci nezbytných celounijních řešení; je velmi znepokojen tím, že současný VFR neponechává Unii dostatečné prostředky k tomu, aby mohla reagovat na případné budoucí krize a potřeby a plnit svou strategickou úlohu na mezinárodní scéně;

13. vyvozuje tudíž, že VFR musí být mimo vši pochybnost okamžitě revidován a že přístup „jednání jako za obvyklé situace“ nebude v žádném případě stačit k řešení velké řady výzev, jimž čelíme, a mohl by tak oslabit důvěru v Unii;

Řešení mezer ve financování – větší finanční kapacita s větší transparentností a demokratickou odpovědností

14. vyzývá proto Komisi, aby nejen provedla hloubkový přezkum fungování stávajícího VFR, ale aby rovněž co nejdříve, nejpozději však v prvním čtvrtletí roku 2023 přistoupila k legislativnímu návrhu na komplexní a ambiciózní revizi nařízení o VFR a jeho přílohy; zdůrazňuje, že revize VFR nesmí vést k žádnému snížení předem přidělených vnitrostátních přidělů nebo finančních prostředků na programy EU;
15. je pevně přesvědčen o tom, že se revize musí zabývat prudce rostoucími potřebami a vyčerpáním prostředků, jež jsou v rámci VFR k dispozici, aby mohla Unie přinášet nezbytná řešení; dále trvá na tom, že revize musí řešit nejzávažnější nedostatky ve fungování VFR, poskytnout nové finanční prostředky na nové politické priority a vybavit Unii nezbytnými nástroji, aby mohla účinně čelit nadcházejícím výzvám a krizím;
16. zdůrazňuje, že VFR je třeba navýšit, aby byl zajištěn silnější a pružnější rozpočet EU, který bude splňovat nejvyšší standardy transparentnosti a demokratické odpovědnosti; žádá proto, aby byly navýšeny stropy VFR a posílena a přepracována rozpočtová flexibilita;
17. je připraven zapojit se do plnohodnotných jednání s Radou a Komisí o revizi VFR, která by vycházela z dosavadní praxe a z interinstitucionální dohody, v níž se orgány zavázaly k tomu, že budou usilovat o stanovení konkrétních opatření pro spolupráci a dialog v průběhu celého postupu vedoucího k přijetí zásadní revize VFR;
18. trvá na tom, že zásada jednotnosti, podle níž jsou v rozpočtu uvedeny všechny položky příjmů a výdajů Unie, je jak požadavkem Smlouvy, tak základním předpokladem odpovědnosti, demokratické legitimacy a transparentnosti veřejných financí EU; zdůrazňuje, že je třeba výrazně posílit parlamentní kontrolu nad veškerými výdaji EU, včetně mimorozpočtových nástrojů, fondů a společných výpůjčních a úvěrových operací; opakuje, že všechny nové nástroje by měly spadat do oblasti působnosti rozpočtového orgánu;
19. v této souvislosti zdůrazňuje, že revize VFR by měla jít ruku v ruce s pokračující revizí finančního nařízení, která by měla přímo zapracovat nezbytné změny pravidel pro sestavování a plnění rozpočtu EU; domnívá se proto, že je nezbytné rozšířit rozsah navrhované cílené revize finančního nařízení, aby bylo možné zabývat se veškerými relevantními aspekty;
20. zdůrazňuje význam horizontálních zásad, které tvoří základ VFR a všech souvisejících politik EU, zejména pokud jde o plnění cílů Unie v oblasti klimatu a biologické

rozmanitosti a prosazování rovnosti žen a mužů; trvá na tom, že revize musí tyto zásady zachovat jako ústřední prvek VFR a naplnit závazek Unie zajistit spravedlivé, odolné, udržitelné a sociálně spravedlivé oživení pro všechny, včetně provádění revidovaného rámce pro cíle Unie v oblasti klimatu, energetiky a životního prostředí do roku 2030, aby bylo do roku 2050 dosaženo klimatické neutrality EU;

21. znovu potvrzuje svůj dlouhodobý postoj, že nové politické iniciativy, cíle nebo úkoly financované z rozpočtu EU musí být financovány novými finančními prostředky, a nikoli přerozdělením prostředků na úkor zavedených a existujících programů nebo politik Unie, které již byly normotvůrcem schváleny;

Okruh 1: Jednotný trh, inovace a digitální agenda

22. vyzývá ke zvýšení stropu okruhu 1, neboť příslušná rozpětí nejsou dostatečná k uspokojení větších potřeb a Parlament nesouhlasí s tím, aby byly schválené přiděly na programy využívány k financování nových iniciativ;
23. zdůrazňuje, že mnohé politické ambice, které byly nedávno formulovány, zejména v oblasti energetiky a strategické a průmyslové autonomie, jakož i nové politické iniciativy, jež byly předloženy od ledna 2021 (akt o čípech, bezpečná konektivita, Úřad pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví, Nový evropský Bauhaus), by měly zahrnovat dodatečné výdaje v rámci okruhu 1;
24. zdůrazňuje klíčovou úlohu, kterou hrají finanční prostředky z programů Horizont Evropa a Digitální Evropa, Programu pro jednotný trh a Nástroje pro propojení Evropy při stimulaci inovací, podpoře podniků a rozvoji ekologické a digitální transformace;
25. se zájmem očekává návrh Komise o novém Fondu pro evropskou suverenitu, jenž má zajistit strategickou autonomii Unie a snížit závislost na třetích zemích v klíčových odvětvích; domnívá se, že je nezbytné, aby návrh reagoval na skutečné potřeby, vycházel z jasného posouzení nákladů a investičních mezer a zajistil nové finanční prostředky; trvá na tom, že by každý nový fond tohoto druhu měl být zřízen řádným legislativním postupem a začleněn do VFR, čímž by se zajistil plný dohled ze strany Parlamentu; domnívá se, že by stropy VFR měly být upraveny tak, aby odpovídaly potřebám tohoto fondu;

Okruh 2a: Soudržnost

26. požaduje, aby dohodnuté financování v rámci okruhu 2a nebylo zpochybnováno a aby bylo zachováno k zamýšlenému účelu; vyzývá Komisi, aby posoudila, zda je jeho výše dostatečná, aby bylo možné reagovat na nové potřeby v oblasti politiky soudržnosti;
27. zdůrazňuje, že dočasná a krátkodobá flexibilita zavedená do fondů politiky soudržnosti prostřednictvím série návrhů Akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE) pomohla členským státům rychle řešit dopady války proti Ukrajině, a to po vzoru investičních iniciativ pro reakci na koronavirus (CRII a CRII+), které EU umožnily jednat na začátku pandemie COVID-19;
28. vítá ambici Unie zvýšit své úsilí v boji proti znepokojivé míře dětské chudoby a přispět k jejímu vymýcení prostřednictvím nedávno vytvořené evropské záruky pro děti; varuje však, že současné krize zkomplikovaly a dále zkomplikují současnou horšící se situaci dětí žijících v chudobě nebo ohrožených chudobou a budou mít dlouhodobé důsledky;

opakuje svou výzvu k urychlenému navýšení finančních prostředků pro evropskou záruku pro děti s vyčleněným rozpočtem ve výši nejméně 20 miliard EUR na období 2021–2027 a trvá na tom, aby byly tyto prostředky začleněny do revidovaného VFR a posíleného ESF+; dále vyzývá Komisi, aby zpřístupnila veškeré možné zdroje pro účinné provádění záruky pro děti, mj. ESF+, nástroj ReactEU a Nástroj pro oživení a odolnost, a vyzývá členské státy, aby je plně využily;

29. zdůrazňuje, že ačkoli jsou opatření v reakci na krizi nezbytná a užitečná, není politika soudržnosti nástrojem reakce na krizi; je znepokojen tím, že politika soudržnosti je stále více využívána k posílení dalších politik a k nápravě nedostatků v rozpočtové flexibilitě nebo mechanismech reakce na krizi ve VFR; je toho názoru, že dostatečnou flexibilitu zajišťuje stávající možnost převodů z fondů politiky soudržnosti do jiných programů až do výše 5 % původního přidělu;
30. zdůrazňuje, že revize VFR nesmí vést k žádnému snižování předem přidělených vnitrostátních přidělů; zdůrazňuje, že dohoda o VFR na období 2021–2027 a o balíčku politiky soudržnosti byla přijata pozdě, což spolu s krizí způsobené onemocněním COVID-19 vedlo k pomalému zahájení procesu plánování a k narušení projektů, nikoli však kvůli politice samotné; vyzývá Komisi, aby zvýšila úsilí o zjednodušení administrativy; zdůrazňuje, že opožděný začátek nijak nezpochybňuje klíčovou úlohu a přidanou hodnotu politiky soudržnosti jakožto základní investiční politiky Unie a nástroje konvergence;

Okruh 2b: Odolnost a hodnoty

31. požaduje, aby byla rozpočtová položka určená na splácení výpůjčních nákladů evropského nástroje na podporu oživení odstraněna z okruhu 2b a umístěna mimo okruhy a aby byly tyto náklady započítány nad rámec stropů VFR;
32. vyjadřuje politování nad skutečností, že náklady na výpůjčky a splácení dluhu v rámci evropského nástroje na podporu oživení byly zahrnuty jako rozpočtová položka do okruhu 2b na období 2021–2027 vedle stěžejních programů, jako jsou Erasmus+, EU pro zdraví, Kreativní Evropa a Občané, rovnost, práva a hodnoty;
33. zdůrazňuje, že úrokové náklady a splácení dluhu závisí na vývoji trhu, nejsou diskrečními výdaji, neřídí se logikou výdajových stropů a neměly by nikdy soupeřit s výdajovými programy; připomíná, že jakákoli aktivace nástroje pro mimořádnou podporu závisí rovněž na dostupnosti nepřiděleného rozpětí v rámci stropu tohoto okruhu; se znepokojením konstatuje, že prudce rostoucí úrokové sazby mají dopad na státní emitenty; varuje, že náklady na financování se v nedávné době výrazně zvýšily kvůli náročným podmínkám na trhu a že existuje značná nejistota, pokud jde o dlouhodobé úrokové sazby; trvá proto na tom, že současný stav představuje významná rizika pro výdaje programů a schopnost VFR reagovat na nové potřeby;
34. zdůrazňuje zásadní význam programu EU pro zdraví a programů Unie v oblasti vzdělávání, kultury, mládeže a hodnot, pokud jde o podporu příslušných odvětví po pandemii a boj proti dezinformacím; zdůrazňuje, že Evropský sociální fond plus je jedním z klíčových hybatelů při posilování sociálního rozměru Unie; vyjadřuje politování nad skutečností, že program Erasmus+, který má poměrně stabilní meziroční poptávku, ve stávajícím VFR výrazně odsouvá prostředky do pozdější fáze;

Okruh 3: Přírodní zdroje a životní prostředí

35. požaduje, aby byl strop okruhu 3 co nejdříve upraven tak, aby plně odpovídal potřebám Sociálního fondu pro klimatická opatření, přičemž dohodnuté financování v rámci okruhu 3 by nemělo být zpochybňováno a mělo by být zachováno k zamýšlenému účelu;
36. opakuje svůj postoj, že Sociální fond pro klimatická opatření musí být plně začleněn do rozpočtu EU a do VFR, aniž by to mělo negativní dopad na jiné programy a fondy v rámci tohoto okruhu, přičemž je nutné mít na paměti význam potravinového zabezpečení a plnění Zelené dohody pro Evropu; připomíná druhé složce rozpočtového orgánu její povinnost respektovat jednotnost rozpočtu;
37. zdůrazňuje význam společné zemědělské politiky (SZP), pokud jde o poskytování spolehlivé podpory zemědělcům za účelem většího potravinového zabezpečení; připomíná, že schopnost zemědělců odolávat při plnění tohoto cíle inflačnímu tlaku a zvýšeným cenám vstupů je ovlivněna odchylkami v platbách SZP; zdůrazňuje, že obzvláště zranitelní jsou drobní a mladí zemědělci, jichž se dotýkají omezené investiční příležitosti; zdůrazňuje klíčovou úlohu programu LIFE při podpoře opatření v oblasti klimatu, ochrany přírody a ochrany životního prostředí;

Okruh 4: Migrace a správa hranic

38. vyzývá k navýšení stropu okruhu 4 tak, aby odrážel současný stav a skutečné potřeby financování politik a programů v oblasti migrace a správy hranic Unie;
39. zdůrazňuje, že válka proti Ukrajině a následné rozhodnutí zahájit uplatňování směrnice o dočasné ochraně budou vyžadovat dlouhodobější finanční závazek na podporu členských států, což povede k neočekávaným požadavkům na Azylový, migrační a integrační fond (AMIF) a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (BMVI) a vytvoří další povinnosti pro decentralizované agentury v okruhu 4; vyjadřuje dále znepokojení nad tím, že řada návrhů Komise na prodloužení mandátu agentur narušuje finanční krytí nástroje BMVI;

Okruh 5: Bezpečnost a obrana

40. vyzývá k navýšení stropu okruhu 5;
41. vyzývá k urychlené revizi VFR s cílem navýšit prostředky pro nástroje EU v oblasti obrany, jako je Evropský obranný fond, vojenská mobilita a budoucí mechanismy společného zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany EU, konkrétně akt o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek a Evropský program investic do obrany, za předpokladu, že posílí technologickou a průmyslovou základnu obrany EU a zajistí evropskou přidanou hodnotu;
42. s ohledem na velmi odlišný geopolitický kontext bere na vědomí návrh aktu o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek na období 2022–2024, který předložila Komise, a její záměr předložit pro navazující období návrh Evropského programu investic do obrany s cílem zavést společné zadávání veřejných zakázek a řízení životního cyklu vojenských kapacit; upozorňuje, že v rámci stropu okruhu 5 nelze nezbytné výdaje na posílení spolupráce a

investic v oblasti obrany pokrýt; zdůrazňuje, že v neustále se měnícím bezpečnostním prostředí je třeba investovat do posílení bezpečnostní politiky a financovat technologické inovace;

Okruh 6: Sousedství a svět

43. vyzývá k navýšení stropu okruhu 6, aby byly plně pokryty současné a předpokládané budoucí potřeby v rámci vnější činnosti Unie a vytvořena dostatečná kapacita pro reakci na krize a nové potřeby;
44. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že již před válkou proti Ukrajině byly finanční prostředky dostupné v rámci okruhu 6 absolutně nedostačující, přičemž tlak na tento okruh se od té doby výrazně zvýšil; zdůrazňuje, že do rozpočtu VFR ani do rozpočtu Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa nebylo zahrnuto pokračování financování potřeb uprchlíků ze Sýrie, Iráku a dalších zemí, na které tudíž měly být vyhrazeny nové prostředky s odpovídajícím navýšením stropu okruhu 6, a nemělo být pouze provedeno přerozdělení;
45. bere na vědomí rychlé zhoršení mezinárodní situace od počátku VFR, a to jak v sousedních zemích, tak i v dalších státech, v důsledku potravinové, energetické, klimatické a hospodářské krize, která dramaticky zvýšila tlak na okruh 6; konstatuje, že kromě opakovaného využívání nástroje pružnosti byla velmi rychle vyčerpána i rezerva Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, která byla využívána – zejména k poskytování makrofinanční pomoci – nad rámec svého hlavního účelu, jímž je reagovat na nové výzvy a priority; domnívá se, že vzhledem k velkému množství globálních výzev má posílení reakce na krize zásadní význam;
46. zdůrazňuje, že humanitární pomoc v rámci okruhu 6 se dostala na hranice svých možností a bylo nutné ji opakovaně posilovat; trvá na tom, že navýšení finančních prostředků na humanitární pomoc a pilíř rychlé reakce Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa je klíčové, pokud má Unie nejen poskytovat pomoc Ukrajině, ale také zajišťovat podporu potřebným komunitám a regionům a plnit své ambice být hlavním humanitárním dárcem; zdůrazňuje, že dodatečné potřeby na Ukrajině nesmí vést k odklonu finančních prostředků od jiných zeměpisných regionů, které je potřebují, zejména ve východním a jižním sousedství, nebo od tematických priorit;
47. zdůrazňuje, že je důležité poskytnout Ukrajině další podporu prostřednictvím makrofinanční pomoci; upozorňuje, že u úvěrů Ukrajině je zapotřebí mnohem vyšší míry tvorby rezerv, než je standardních 9 %, a to z důvodu zvýšeného rizika selhání; bere v této souvislosti na vědomí návrhy Komise ze dne 9. listopadu 2022¹; zdůrazňuje, že cestou vpřed je přechod od přístupu *ad hoc* ke strukturálnímu přístupu;
48. zdůrazňuje, že rozhodnutí udělit Ukrajině a Moldavsku status kandidátské země bude znamenat, že podpora nebude poskytována z Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, ale z předvstupního nástroje (NPP), což si může vyžádat revizi příslušného právního základu; trvá na tom, že podporu ostatních kandidátských zemí, zejména zemí západního Balkánu, je třeba zachovat na současné

¹ COM(2022)0595, COM(2022)0596, COM(2022)0597.

úrovni;

49. vyzývá Komisi, aby zajistila, že Unie dodrží své mezinárodní závazky v oblasti klimatu, a zejména aby poskytla finanční prostředky na mezinárodní financování opatření v oblasti klimatu a na příslušné programy v rámci Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa;

Okruh 7 – Evropská veřejná správa

50. zdůrazňuje, že výdaje okruhu 7 musí být stanoveny na takové úrovni, která zaručí účinnou a efektivní správu EU;
51. trvá na tom, aby byly orgánům, institucím a jiným subjektům Unie přiděleny dostatečné prostředky, které zajistí účinné provádění a prosazování všech právních předpisů a politik Unie v souladu s vyvíjejícími se úkoly; připomíná, že je důležité, aby byly orgánům, institucím a jiným subjektům Unie poskytnuty dostatečné zdroje na posílení rámec kybernetické bezpečnosti;
52. vyzývá k urychlenému přijetí cílené revize finančního nařízení, pokud jde o nakládání s úroky z prodlení v případě opožděného splacení zrušených nebo snížených pokut za porušení pravidel hospodářské soutěže, aby se zabránilo tlaku na výdaje v okruhu 7; upozorňuje, že Parlament svůj postoj již přijal a je připraven k jednání; vybízí Radu, aby k tomuto návrhu přistupovala jako k prioritnímu a jednání s Parlamentem zahájila;

Prostředky na platby

53. připomíná, že prostředky na platby pocházejí přímo ze závazků, a že tudíž jakékoli zvýšení stropu pro závazky v jednotlivých okruzích bude muset být doprovázeno úměrným zvýšením stropu pro platby ve stejném roce nebo v následujících letech;
54. bere na vědomí zpoždění při provádění programů a vyzývá Komisi, aby v rámci přezkumu provedla analýzu rizik, pokud jde o potenciální dopad na strop pro platby, a aby v rámci revize VFR předložila nezbytné návrhy s cílem zabránit krizi plateb, která by vážně postihla příjemce prostředků z rozpočtu EU;
55. dále varuje před tím, aby byly jako náhrady za prostředky v rámci VFR využívány vnější účelově vázané příjmy, které podléhají výkyvům trhu, a před rizikem, které to může představovat pro vyplácení plateb;

Vlastní zdroje

56. poukazuje na to, že VFR a vlastní zdroje jsou vzájemně propojeny; v této souvislosti poukazuje na potřebu udržitelných a odolných příjmů pro rozpočet EU; připomíná, že v právně závazné interinstitucionální dohodě se Parlament, Rada a Komise zavázaly k vypracování plánu na zavedení dostatečných nových vlastních zdrojů, které by pokryly alespoň splácení dluhu NGEU;
57. opakuje svůj dlouhodobý názor, že reforma vlastních zdrojů je nezbytná pro lepší sladění příjmové strany rozpočtu EU s širšími politickými prioritami EU; očekává proto, že rozsah, koncepce a složení nových vlastních zdrojů nejen zajistí dodatečné příjmové toky, ale také pomůže řešit naléhavé politické otázky v hospodářském prostředí poznamenaném inflací a vysokými cenami energií;

58. vyzývá Radu, aby urychleně pokročila s návrhy nových vlastních zdrojů z prosince 2021; zdůrazňuje, že v souladu s plánem mají být dne 1. ledna 2023 zavedeny nové vlastní zdroje pocházející z návrhů na reformu systému obchodování s emisemi a mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích; zdůrazňuje, že k témuž datu má být zaveden také nový vlastní zdroj založený na prvním pilíři inkluzivního rámce OECD/G20;
59. se zájmem očekává návrhy Komise na druhou sadu nových vlastních zdrojů, které mají být předloženy ve třetím čtvrtletí roku 2023; vyjadřuje přesvědčení, že rychlá a rozhodná opatření k provedení reformy vlastních zdrojů zajistí zejména silný úvěrový rating EU, který je vzhledem k čteným problémům i nadále podmínkou *sine qua non*; dále vyzývá Komisi, aby vzhledem ke zvýšeným potřebám financování uvažovala nad rámec interinstitucionální dohody a prozkoumala nutnost dalších nových, inovativních a skutečně vlastních zdrojů;

Flexibilita a schopnost rozpočtu EU reagovat na krize: od reakcí ad hoc k systémové a dlouhodobé připravenosti

60. zdůrazňuje, že rozpočet EU musí být dostatečně flexibilní a musí mít dostatek rozpočtového „prostoru“, aby mohl reagovat na krize a přizpůsobovat se vznikajícím a rostoucím potřebám; zdůrazňuje, že je třeba přepracovat nástroje pro reakci na krize a nástroje pružnosti, aby se zajistilo, že budou odpovídat požadovanému rozsahu, budou moci být rychle aktivovány a zůstanou plně v pravomoci obou složek rozpočtového orgánu;
61. domnívá se, že prudký nárůst inflace a jeho řetězové dopady na kupní sílu rozpočtu EU ještě více omezily potřebný prostor a měly dopad na programy, které financuje; vyzývá Komisi, aby posoudila prostor pro zavedení dočasného mechanismu úprav s cílem odchýlit se v případě inflačních šoků od 2% automatického deflátoru;
62. trvá na tom, že prostředky, jejichž přidělení na závazky bylo zrušeno, by měly zůstat v rozpočtu a měly by být rozpočtovým orgánem přiděleny prostřednictvím ročního rozpočtového procesu; zdůrazňuje, že je třeba provést odpovídající změny ve finančním nařízení; poukazuje na to, že samotná míra rušení závazků v oblasti výzkumu byla v rané fázi stávajícího VFR značná; zdůrazňuje, že větší rozpočtové flexibility bude dosaženo zachováním zrušených závazků v rozpočtu;
63. připomíná, že stropy VFR se nevztahují na zvláštní nástroje, které tak mají určitou míru flexibility a schopnost reagovat na krize a uvolňují se pouze na základě rozhodnutí rozpočtového orgánu; poukazuje na rozsáhlé využívání zvláštních nástrojů v prvních dvou letech VFR;
64. domnívá se, že zvláštní nástroje jsou omezeny jak nedostatkem zdrojů, tak nepružností způsobu, jakým byly navrženy, což omezuje jejich schopnost účinně reagovat na krize; zdůrazňuje proto, že revize je pro rozšíření potenciálu stávajících ustanovení o flexibilitě naprosto nezbytná; lituje rozhodnutí sloučit v současném VFR rezervu na pomoc při mimořádných událostech (EAR) s FSEU, neboť toto sloučení vedlo ke značným slabinám a přibližně o polovinu snížilo celkové dostupné finanční prostředky;
65. vyzývá ke zvýšení ročních prostředků nástroje pružnosti z 915 milionů EUR

na 2 miliardy EUR; dále žádá, aby rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech byla rozdělena do dvou složek – rezervy na pomoc při mimořádných událostech a fondu FSEU – a aby roční prostředky této rezervy byly u každé složky zvýšeny z 1,2 miliardy EUR na celkově 1 miliardu EUR v cenách z roku 2018; domnívá se, že se tak získají dodatečné zdroje pro řešení současných a nových potřeb, zejména v kontextu rostoucího počtu stále extrémnějších klimatických jevů a vzhledem ke světové humanitární situaci;

66. požaduje, aby byl zrušen roční strop prostředků na závazky a na platby pro využití nástroje jediného rozpětí;
67. dále zdůrazňuje, že na jednotlivé zvláštní nástroje se vztahují různá pravidla pro přenos prostředků, a vyzývá k harmonizaci těchto pravidel tak, aby částky všech zvláštních nástrojů mohly být využity až do roku $n+3$, což by vytvořilo další flexibilitu; trvá na tom, aby propadlé částky po roce $n+3$ byly znovu dány k dispozici v rámci nástroje pružnosti nebo nástroje jediného rozpětí;
68. trvá na tom, že kromě posílení stávajících zvláštních nástrojů je nezbytné vytvořit další zvláštní stálý nástroj nad rámec stropů VFR, aby se rozpočet EU mohl lépe přizpůsobit krizím a jejich sociálním a hospodářským dopadům a rychle na ně reagovat; vyzývá Komisi, aby zajistila, aby v případě potřeby bylo možné tento společný krizový nástroj účinně a rychle aktivovat;
69. zdůrazňuje, že politika soudržnosti je jednou z klíčových priorit Unie, má dlouhodobé investiční cíle spojené se strategickou agendou EU, zejména se Zelenou dohodou pro Evropu a Digitální agendou, a neměla by být využívána k doplnění finančních prostředků na jiné politiky;

Posouzení nových prvků stávajícího VFR a příprava podmínek pro VFR po roce 2027 na podporu odolnějšího rozpočtu EU

70. poukazuje na to, že stávající VFR a interinstitucionální dohoda obsahují řadu nových prvků, které nejsou v předchozích programových obdobích a které by měly být důkladně prozkoumány v rámci přezkumu a revize v polovině období;
71. domnívá se, že nová struktura VFR s okruhy seskupujícími výdaje podle skupin politik je jednodušší a usnadňuje rozpočtové řízení v rámci Komise; domnívá se, že nomenklatura – se sníženým počtem rozpočtových položek a někdy jedinou položkou zahrnující rozsáhlý výdajový program, jako je tomu v případě Azylového, migračního a integračního fondu a nástroje pro správu hranic a víza – postrádá nezbytnou podrobnost a transparentnost a výrazně omezuje řádný dohled a rozhodování rozpočtového orgánu; očekává, že Komise před začátkem nového VFR přezkoumá změny ve struktuře a nomenklatuře;
72. vítá pozitivní dopad nařízení o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu EU a domnívá se, že toto nařízení již účinně zafungovalo jako nástroj k odrazování od porušování zásad právního státu při využívání finančních prostředků EU; podtrhuje jasnou vazbu mezi dodržováním zásad právního státu a účinným plněním rozpočtu EU a vyzývá Komisi, aby zajistila důrazné prosazování nařízení o podmíněnosti; konstatuje, že cílem jakéhokoli rozšíření VFR na období 2021–2027 by mělo být posílení ochrany právního státu a finančních zájmů Unie; mimoto trvá na povinnosti dodržovat při plnění

rozpočtu EU Listinu základních práv Evropské unie;

73. opakuje, že je třeba zvýšit transparentnost výdajů EU, a žádá, aby byla zavedena povinná jednotná interoperabilní databáze, která by umožnila sledování přímých a konečných příjemců finančních prostředků EU ve strojově čitelném formátu a tudíž poskytla jasný přehled o všech příjemcích finančních prostředků EU; vítá návrh Komise na přepracování finančního nařízení ze dne 16. května 2022 jako vhodný výchozí bod pro vytvoření interoperabilního digitálního systému pro účely auditu a kontroly; konstatuje, že Komise navrhla, aby tyto změny nabyly účinku ve VFR na období po roce 2027; zdůrazňuje však, že je proveditelný a žádoucí ambicióznější přechod; dále zdůrazňuje, že je nutné usnadnit přístup veřejnosti k informacím;
74. připomíná cíle související s klimatem a biologickou rozmaností, které jsou stanoveny v interinstitucionální dohodě; připomíná Komisi, že jí z interinstitucionální dohody vyplývá povinnost hodnotit pravidelně pokrok v úsilí o zohledňování oblasti klimatu a přezkoumat, zda bylo cílů dosaženo nebo zda se na jejich splnění pracuje; vyzývá Komisi, aby sledovala uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ a aby v případě potřeby přijala nezbytná nápravná opatření;
75. zdůrazňuje, že je třeba výrazně zlepšit metodiky zohledňování otázek klimatu a biologické rozmanosti a zajistit skutečnou adicionalitu výdajů v oblasti klimatu a biologické rozmanosti, pokud jsou započítány do plnění příslušných minimálních výdajových cílů v souladu s návrhy Evropského účetního dvora a Parlamentu;
76. očekává ve stávajícím i nadcházejícím VFR ambicióznější finanční závazky v souladu s celosvětovým závazkem EU, pokud jde o řešení změny klimatu a zastavení úbytku biologické rozmanosti; očekává, že veškeré závazky a přísliby týkající se mezinárodního financování opatření v oblasti klimatu budou plně naplánovány v souladu s globálními jednáními; vyzývá Komisi, aby zajistila splnění cílů týkajících se zohledňování biologické rozmanosti, které byly dohodnuty na rok 2026 a rok 2027; žádá Komisi, aby posoudila, jak lze cíle v oblasti klimatu a biologické rozmanosti lépe začlenit do VFR po roce 2027 s cílem zajistit, aby Unie plnila své závazky;
77. opakuje, že programy by měly být prováděny způsobem, který při plnění jejich cílů podporuje rovnost žen a mužů; vítá v tomto ohledu práci Komise na nové klasifikaci pro měření dopadu výdajů Unie na rovnost žen a mužů; domnívá se, že tato klasifikace by měla přesně a komplexně zachytit dopad programů na rovnost žen a mužů; žádá, aby byla klasifikace rozšířena na všechny programy VFR a aby byla lépe začleněna do rámce VFR; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba systematicky shromažďovat a analyzovat údaje rozčleněné podle pohlaví; očekává, že veškeré podávání zpráv týkajících se rovnosti žen a mužů bude založeno na objemech, a nikoli na počtu opatření;
78. vyzývá Komisi, aby sledovala provádění cílů udržitelného rozvoje OSN ve všech příslušných programech VFR podle interinstitucionální dohody a aby proto vypracovala důkladnou metodiku pro sledování výdajů souvisejících s cíli udržitelného rozvoje a sociálních výdajů v rámci rozpočtu EU;
79. připomíná, že stávající VFR doplnil nástroj NGEU, tedy bezprecedentní nástroj na podporu oživení po pandemii; domnívá se, že tento nástroj byl dosud úspěšný a měl by být plně uplatňován;

80. domnívá se, že Unie hraje stále důležitější úlohu při poskytování podpory na ochranu zaměstnanosti a kompenzace příjmů v krizových situacích a při zajišťování spravedlivého přechodu na uhlíkově neutrální společnost; v této souvislosti podtrhuje, že nástroj pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) sehrál významnou roli, jelikož podpořil režimy dočasné práce a pracovníků v členských státech a zmírňování rizik nezaměstnanosti; vyzývá Komisi, aby posoudila dopad nástroje SURE i to, jak jej bude možné využít pro budoucí opatření Unie v kontextu sociálních krizí;
81. poukazuje na to, že mnohé z nedávných potřebných výdajů v oblastech, jako je hospodářské a sociální oživení, reforma politiky související se změnou klimatu a financování spojené s krizí na Ukrajině, se neřídí tradiční logikou střednědobé předvídatelnosti investic; domnívá se, že výdaje na Sociální fond pro klimatická opatření a obranu, reakce na krize a zásahy při mimořádných událostech jsou případy, kdy jsou opatření EU naprosto opodstatněná; očekává, že tento trend směrem k rozmanitějšímu výdajovému prostředí bude pokračovat, neboť spolupráce EU se rozšiřuje a prohlubuje; zdůrazňuje proto, že je VFR třeba řádně koncipovat a přizpůsobit tak, aby návrh rozpočtu EU umožnil Unii ujmout se nových úkolů a funkcí, aniž by byly zdroje odčerpávány od dohodnutých programů a priorit;
82. zdůrazňuje, že mnoho slabin a nedostatků stávajícího VFR je nedílnou součástí jeho logiky a koncepce, kde se rozhodování o struktuře a částkách řídí předvídatelností výdajů, která omezuje flexibilitu;
83. vyjadřuje politování nad postupným snižováním rozpočtu EU jako procentního podílu hrubého národního důchodu EU a nad nadměrným důrazem na zastřešení celkových výdajů na přibližně 1 % hrubého národního důchodu EU; domnívá se, že to je důvod, proč Unie neplní své dohodnuté cíle a proč již není schopna reagovat na krize a vznikající potřeby a zároveň zajistit demokratickou odpovědnost;
84. trvá na tom, aby byl nástupce současného VFR koncipován tak, aby plně a pružně řešil celou škálu politických priorit a potřeb v oblasti výdajů a zajistil odolnost v případě krizí; domnívá se, že zvýšení stropu pro vlastní zdroje by vytvořilo rozpočtový „prostor“ umožňující reagovat na krize a vznikající potřeby a zároveň by zaručilo předvídatelnost výdajů; vyzývá proto Komisi, aby v rámci dlouhodobějších úvah o rozpočtu EU po roce 2027 s ohledem na vyvíjející se potřeby v oblasti výdajů přezkoumala celou strukturu VFR, včetně délky programových období;
85. kritizuje skutečnost, že po nezbytném zavedení nástrojů NGEU a SURE navrhla Komise opakovaně využití mimorozpočtových nástrojů, zejména podle článku 122 Smlouvy o fungování EU, které nevyžadují dohled Parlamentu, čímž je oslabena transparentnost a odpovědnost za veřejné výdaje; v tomto ohledu se domnívá, že důležitým krokem ke zvýšení transparentnosti a odpovědnosti bude každoroční plenární rozprava v Parlamentu o všech finančních prostředcích EU, včetně mimorozpočtových nástrojů;
86. má v úmyslu velmi pečlivě sledovat provádění dohody o rozpočtové kontrole nových návrhů na základě článku 122 Smlouvy o fungování EU, což byla součástí dohody o VFR; připomíná, že tyto návrhy mají často významné rozpočtové důsledky, které mohou mít dopad na vývoj výdajů EU; je odhodlán zajistit odpovídající úlohu a zapojení Parlamentu v tomto procesu jako rovnocenné složky rozpočtového orgánu;

87. zdůrazňuje, že tendence více využívat vnější účelově vázané příjmy není za stávajících pravidel uspokojivým řešením, neboť oslabuje úlohu rozpočtového orgánu (Parlamentu a Rady), a tedy i demokratickou kontrolu, a snižuje transparentnost financí EU; požaduje právně správná řešení, která umožní cílené, jednorázové nebo na potřebách založené navýšení, jež mají stejné výhody jako účelově vázané příjmy (tj. nezapočítávají se do stropů), ale zároveň podléhají plné kontrole ze strany rozpočtového orgánu; připomíná svůj závazek dodržovat zásadu univerzality;
88. zdůrazňuje, že probíhající revize finančního nařízení by měla upravit pravidla, jimiž se řídí rozpočtové nástroje, současným okolnostem, kdy jsou vnější účelově vázané příjmy, výpůjční a úvěrové operace, svěrenské fondy a nástroje podle článku 122 Smlouvy o fungování EU využívány častěji, přestože často obcházejí metodu Společenství a tedy i kontrolu rozpočtového orgánu, čímž se snižuje sledovatelnost finančních prostředků a odpovědnost;
89. poukazuje zejména na prohlášení o přehodnocení vnějších účelově vázaných příjmů a ustanovení o výpůjčkách a úvěrech ve finančním nařízení, které bylo dohodnuto v rámci jednání o VFR; domnívá se, že vnější účelově vázané příjmy, jakož i aktiva a závazky spojené s výpůjčními a úvěrovými operacemi, by měly tvořit nedílnou součást rozpočtu EU a měly by být přijaty rozpočtovým orgánem jako součást tohoto rozpočtu;
90. opakuje svůj dlouhodobý požadavek, aby byly všechny nástroje EU pokrývající výdaje na úrovni EU, včetně svěrenských fondů, plně začleněny do rozpočtu v souladu se Smlouvou, čímž se zajistí transparentnost, plná demokratická kontrola a ochrana veřejných financí a finančních zájmů EU; zdůrazňuje, že začlenění takových nástrojů do rozpočtu EU nesmí vést k omezení financování jiných politik a programů EU;
91. v této souvislosti poukazuje na důležité příklady, kterými jsou Modernizační fond a Inovační fond (Klimatický investiční fond); žádá Komisi, aby navrhla jejich plné začlenění do VFR po roce 2027 s příslušnou téměř automatickou úpravou stropů;
92. zdůrazňuje, že požadavek jednomyslnosti při přijímání nařízení o VFR brání přijetí nezbytných rozhodnutí v průběhu procesu revize; vyzývá Komisi, aby stavěla na závěrech Konference o budoucnosti Evropy týkajících se rozpočtu; domnívá se, že v souladu s návrhy této konference by se na přijetí nařízení o VFR a rozhodnutí o vlastních zdrojích měl vztahovat řádný legislativní postup, aby Parlament získal plné rozpočtové pravomoci, které mají vnitrostátní parlamenty; domnívá se, že podoba VFR by měla být utvářena procesem zdola nahoru založeným na rozsáhlém zapojení zúčastněných stran;
93. připomíná, že ustanovení čl. 312 odst. 2 Smlouvy o fungování EU (tzv. „passerelle“) umožňuje přijetí nařízení o VFR kvalifikovanou většinou, a vyzývá Evropskou radu, aby aktivovala uplatnění tohoto článku, a urychlila tak rozhodování;

o

o o

94. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.